

Posudek magisterské diplomové práce
Bc. Michaela Lehečková
Lokalismus versus globalismus
Analýza vybraných environmentálních témat
ve volebním programu ČSSD, ANO a KDU-ČSL
a jejich realizace v letech 2013–2017

Fakulta humanitních studií University Karlovy
katedra sociální a kulturní ekologie, 2017

Úvod

Současná publicistika, ale i odborná literatura si nemůže nevšimnout zásadních proměn, kterými se vyznačuje celá politická mapa, ale i charakter jednotlivých nově vznikajících, ale i tradičních stran zdánlivě pevných demokracií, natož nově ustavovaných nebo se přerozujícími státy. Bylo proto přirozené a logické, že si této situace povšimla i **Bc. Michaela Lehečková**, a to jak vzhledem ke svému zaměření na bakalářském studiu, tak vzhledem k důrazu, který klade na politiku a ekonomiku obor sociální a kulturní ekologie.

1. Obsahová stránka

Globalizace, ale dialekticky i úzkost voličů z neporozumění novému zařazení do „nové“ podoby světa, vede k důrazům na místní řešení a tedy k lokalizaci i glocalizaci. Aby byla velikost problému přiměřená formátu diplomové práce, zúžila diplomantka své téma v podobě empirického výzkumu na omezený počet českých politických stran a na jejich postoje k řešení jednoho z nejtypičtějších globálních problémů, jímž jsou globální poruchy klimatu (klimatická změna). To vše dokáže velmi stručně vysvětlit na pouhé 1,5 straně úvodu. V souladu s logicky promyšleným projektem a následně obsahem práce vykládá v následujících kapitolách pojmy globalizace, lokalizace a glocalizace a v souvislosti s nimi definuje i globální problém.

Na poměrně velké ploše, která je nicméně k porozumění analytické části opodstatněná, (až do strany 46) se Michaela dále zabývá klimatickou změnou, jejími příčinami i důsledky a přijímanými politickými řešeními od planetární úrovně až po Českou republiku.

Následuje výklad politologický. Od obecně známých přes méně frekventované informace o vzniku a typologii politických stran se autorka propracovává k současné situaci. Již zde prokazuje schopnost kritického myšlení, když nepřijímá informace automaticky, ale s rozmyslem vhodně vybrané autory konfrontuje (Bell – Heywood – Bobbio, str. 47–49) a nalézá, hlavně v polské a italské politologické literatuře, na doporučení vedoucího, ale i samostatně, méně známé inspirativní zdroje. Zde jsem naopak poněkud postrádal typologii Richarda Katze a Petera Maira, kteří píšou o elitních (kádrových), masových, univerzálních (catch-all) stranách, ale hlavně o stranách kartelových, které zřejmě vystihují podobu Babišova ANO, ale i celkový trend, nejvýstižněji a jistě lépe než starší Kirchheimerův koncept catch-all parties (ostatně Kirchheimerovu charakteristiku „přilepili“ ANO Babišovi poradci až dodatečně a právě jako alibi proti námitkám vůči koncepci „stát jako firma“). Jinak jsou Lehečkové analýza a

popis rozebíraných politických stran poměrně přesné a výstižné a představují již v *teoretické* části nezanedbatelný vlastní „*praktický*“ (analytický) přínos.

Metodologická část textu je překvapivě stručná, ale rozumějící a opřená o respektované (Berelson) nebo poměrně respektované autory (Hájek, Hendl). Důležité je, že si v podkapitole 2.1.2 autorka dobře ujasní (samozřejmě již na základě projektu), co hodlá řešit a jak bude postupovat (str. 61–62).

Praktická část je vzhledem k teoretické rozsahem (pouhé 23 strany) i obsahem trochu antiklimaxem. Přesto autorka rozebírá bez větší chyby a s důrazem na podstatné rysy volební programy jednotlivých politických stran i koaliční program, specificky pak hlavní environmentální dokumenty s důrazem na klimatickou změnu.

Přes jisté výhrady k obsahu (viz níže) oceňuji zařazení kapitoly Diskuze (bohužel „Diskuze...“); následuje velestručný Závěr.

2. Práce s literaturou

Práce s literaturou je v souladu s již řečeným celkem pečlivá, standardní. Autorka snad všude přesně parafrázuje, interpretuje i cituje (mohla by i častěji), místy chybí vrocení, někde celý odkaz (např. Michał Kuź na str. 50).

Cizojazyčná literatura je zastoupena s jedinou knižní výjimkou pouze v internetové podobě, nicméně vcelku dostatečně, a je funkčně užívána. Za zmínku stojí méně obvyklé zdroje (absolventská práce, přednáška).

3. Formální stránka

Rozsah 95 obsahově poměrně bohatých normostran je zcela přiměřený. Povinné náležitosti (prohlášení, projekt, abstrakty, klíčová slova, seznam literatury) jsou dodrženy, byť v méně obvyklém pořadí, stejně jako seznam zkratk.

Gramatické a pravopisné výpadky nebo překlepy jsou bohužel poměrně časté a opakují se. (Překlepy, resp. stylistické neobratnosti: „Dle polského politologa J. Wiatra spočívá hlavní rozdíl vymezující politické hnutí od politické strany v tom, ...“ (str. 51); „Zatímco ministr Brabec přijal za vlastní téma vody a jeho nedostatku, pro ministra Jurečku se stalo tématem půdy a její ochrana proti nešetrně hospodařícím zemědělcům.“ [nehledě k tomu, že ve skutečnosti jsou obě témata věcně propojena a oba ministři usilovali potěšitelně vcelku o totéž, přestože, a v tom má autorka pravdu, s rozdílnými důrazy]. Vzhledem k environmentálnímu zaměření oboru jsem zvyklý na záměnu Milana *Damohorského* za Jiřího *Damborského* v jiných textech, novinkou je ovšem uvést celkem 8x v textu *Dahomorský* a v seznamu literatury uvést vesměs (4x) příjmení správně. Chybná mluvnice: opakovaná chyba v přičestí plurálu neuter (typ: „uskupení vznikly“, interpunkce (čárky za vloženou vedlejší větou) atd.) Práce je nicméně stále ještě spíše nad obvyklou úrovní současné jazykové pokleslosti.

Sloh práce je nesložitý a přitom kultivovaný, Michaela se dokáže výstižně vyjádřit – práce se pěkně čte. Rovněž typografické zpracování je zcela střízlivé a funkční, poznámkový a citační aparát je zpracován a užíván kvalifikovaně. Snad jen záhadný nešvar různých typů písma (obsah vs. vlastní text) si mohla autorka odpustit.

4. Celkové hodnocení

Práce samozřejmě obsahuje Závěr a méně samozřejmě i kapitolu Diskuze. Vadou, již jsem bohužel již neměl možnost korigovat, přestože spolupráce s Michaelou byla jinak náležitě interaktivní, plodná a příjemná, je v podstatě zaměněný obsah obou. Zatímco v Závěru autorka rekapituluje a shrnuje svůj postup, aniž by však diskutovala a obhajovala jeho správnost a výsledky, v Diskusi po *věcné* stránce celkem přehledně uvádí **výsledky** své práce, tedy to, co

mělo být obsahem Závěru. Jednou z výjimek je např. poctivě přiznané mírné uchýlení od vytčeného záměru: „Bohužel, se tato původní myšlenka a snaha přeměnila v analýzu environmentální politiky vlády jako celku, čehož jsem si plně vědoma.“ (vč. nadbytečné čárky), které právě do diskuse vlastní práce *náleží*.

Závěrem, na nějž jsem se těšil, bylo zařazení hodnocení tří vybraných stran do typologie Michała Kuže, jehož práce a myšlenky byly i jednou z inspirací celého diplomového záměru. Michaela si jednak nesehnala celou původní anglicky psanou studii a spokojila se s kratším českým článkem, ale hlavně se takřka nepokusila zařadit české strany do nově navrhovaného spektra:

Otázka pro obhajobu...

... se proto nabízí hned trojí. Kužův koncept je totiž:

1. prvotně *nástrojem* k porozumění polit. spektru;
2. klasifikačním systémem, do něhož se pokusíme strany zařadit;
3. předmětem ověřování: má Kuž pravdu?
  - a) v České republice,
  - b) obecně? (citace konzultačních podkladů)

Troufám se domýšlet, že v odpovědi na trojotázku zabránil Michaele nikoli nedostatek schopností, ale obvyklý nedostatek *času*. Proto by odpovědi měly být podstatnou položkou pro konečnou klasifikaci.

Bez ohledu na výkon u obhajoby však na základě textu diplomové práce a výše v posudku řečeného s přesvědčením konstatuji, že nároky kladené na absolutorium byly bez pochyb splněny a práci s potěšením **doporučuji** k obhajobě s předběžným hodnocením **13 až 15 bodů**.

Praha 12. září 2019

PhDr. Ivan Rynda